

Krzysztof Zaleski

Twórczość Witolda Gombrowicza

Biuletyn Polonistyczny 18/4 (58), 32-33

1975

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

- Małgorzata Czerwińska (UG) - Kategorie adresata w prozie autobiograficznej
- Krzysztof Stępnik (UMCS) - Poetyka odbioru gawędy wierszowanej
- Józef Bachórz (UG) - Jak czytano powieści Józefa Korzeniowskiego w XIX w.
- Anna Martuszczyńska (UG) - Porozumienie z czytelnikiem. O "ezopowym" języku powieści pozytywistycznej
- Seweryna Wysłouch (UAM) - Czytelnik w pole wyprowadzony, czyli o prozie Michała Choromańskiego
- Wojciech Wyskiel (UŚl.) - W poszukiwaniu autora
- Ryszard K. Przybylski (UAM) - Komu donosi Miron Białoszewski.

TWÓRCZOŚĆ WITOLDA GOMBROWICZA

Sprawozdanie z konferencji naukowej

W dniach 24-26 kwietnia 1975 r. odbyła się w Warszawie - zorganizowana staraniem Instytutu Badań Literackich PAN - konferencja naukowa poświęcona twórczości Witolda Gombrowicza.

Obrady otworzył dwugłos wprowadzający Stefana Treugutta i Artura Sandauera. Stefan Treugutt, przemawiając w imieniu organizatorów konferencji, omówił m.in. te cechy dzieła Gombrowicza, które sprawiają, że podejmowanie wysiłków interpretacyjnych na polu problemowym, jakie wyznacza twórczość autora "Pornografii", stało się pilną potrzebą badawczą. Artur Sandauer przedstawił podstawy własnego stosunku do pisarstwa Gombrowicza, próbując także poddać krytyce niektóre propozycje rozumienia Gombrowiczowskiego modelu świata.

Fascynacja gotycyzmem, demonicznością, poszukiwanie inspiracji twórczych i światopoglądowych w kulturze romantycznej - tym, nie uwzględnianym dotąd dostatecznie zagadnieniom poświęcony był referat Marii Janion, zatytułowany "Ciemna młodość Gombrowicza". Materiałem analiz przeprowadzonych przez autorkę stała się mało znana, drukowana pod pseudonimem w prasie międzywojennej, powieść "Opętani", której znaczenie w badaniach twórczości Gombrowicza nie jest - jak wykazywał referat - marginalne. Janusz Pawłowski w referacie "Erotyka Gombrowicza" rekonstruował filozoficzne zaplecze tych aspektów dzieła autora "Kosmosu", które wiążą się z problematyką związków miłosnych. Teresa Stanekiewicz przypomniała dzieje swej osobistej znajomości z Gombrowiczem.

Do kwestii teoretycznych powrócił Jerzy Jarzębski, prezentując

cy w wystąpieniu zatytułowanym "Gra w Gombrowicza" wieloperspektywną analizę pojęcia "gry" - jednej z naczelnych kategorii interpretowanej twórczości. Wojciech Włodarczyk omówił poglądy Gombrowicza na malarstwo ("Gombrowicz a malarstwo"). Andrzej Falkiewicz przedstawił charakterystyczne dla twórczości autora "Iwony" konstrukcje interpersonalnych i poznawczych działań bohaterów ("Spór śledzącego i sprawcy"). Michał Głowiński w "Komentarzach do » Ślub « " analizował wybrane zagadnienia mechanizmów językowych tego dramatu, a problemowi przekładu jego przestrzeni znaczeniowej na przestrzeń teatralną poświęcone były uwagi Krzysztofa Zaleskiego, zatytułowane " » Ślub « : dziennik inscenizacji", odwołujące się do przedstawienia "Ślubu" przygotowanego przez Koło Naukowe PWST w Warszawie.

Hanna Kirchner ukazała charakter podobieństw łączących piarstwo Zofii Nałkowskiej i pewne wątki twórczości Gombrowicza. Kazimierz Bartoszyński zaprezentował strukturalną i filozoficzną problematykę "Kosmosu" oraz związane z jej interpretacją uwarunkowania metody badawczej ("Kłopoty z interpretacją: przykład » Kosmosu « ").

Oprac. mgr Krzysztof Zaleski

FOLKLOR LAT WOJNY I OKUPACJI

Konferencja naukowa Instytutu Badań Literackich

Cel zorganizowanej przez Instytut Badań Literackich PAN w dniach 3-4 czerwca 1975 r. konferencji na temat "Folklor lat wojny i okupacji" określił jej inicjator, dr hab. Ryszard Górski, który otwierając obrady stwierdził, że impreza jest próbą zespołowego rekonesansu w różnych materiałach literatury ustnej z okresu lat wojny i okupacji, próbą odrobienia zaległości w jej badaniu przez skoordynowanie zainteresowań i wysiłków naukowych różnych instytucji i badaczy: folklorystów, muzykologów, historyków i historyków literatury, językoznawców i socjologów. Wprawdzie w 50-osobowym gronie uczestników konferencji nie byli jeszcze reprezentowani przedstawiciele wszystkich wymienionych dyscyplin, ale wydaje się, że itak spełniła ona oczekiwania: 12 wygłoszonych referatów i komunikatów naukowych dostarczyło bogatego materiału do refleksji i dyskusji w toku dwudniowych obrad, które odbywały się pod przewodnictwem prof. dra Andrzeja Bukowskiego (Gdańsk), doc. dra Adolfa Dygacza (Katowice) i dr Heleny Kapełus (Warszawa).

Dr Jerzy Świech (Lublin) w starannie przemyślanym i bogato sprob-